

ΜΕΓΑΛΟΦΥΤΑ ΚΑΙ ΠΑΡΑΦΡΟΣΥΝΗ

Η ΠΑΡΑΞΕΝΙΕΣ ΤΟΥ ΣΟΠΕΝΑΟΥΕΡ

Η βαρνηκία του μεγάλου φιλοσόφου. Πώς άφείλονται ή παραξενιές του. Εί πρώτες άπαισιοδοξίες. Ο Σοπενάουερ και ή μητέρα του. Η θανατοφοβία του. Η χολέρα του 1831. Μία ζωή βασανισμένη. Η διαθήκη του κτλ.

Ν άληθώς ήμαιο που λέει ή Ιταλός ψυχίατρος και άγματολόγος Καίσαρ Λομπρόζο, πώς όλοι οι μεγαλοφύεις ήνε και λιγάκι παράφρονες, τότε ή μέγας γερμανός φιλόσοφος Άρθούρος Σοπενάουερ ήνε τό τελευταίο ύπόδειγμα του ψυχολογικού αυτού παραδόξου. Ο σοφός αυτός, ή θαυμαζόμενος για ή δύναμη και τό βάθος των σκέψεών του, ήχε όλες τις άνωροσεις του κόσμου, ήτανε κάτι παραπάνω και από τρελλός!

Η βαρνηκία του, την όποια ήχε από πολύ μικρός, τον ήκανε δυσόμοιο, μελαγχολικό και άπαισιόδοξο. Μία μέρα, σε ήλικία 18 ετών, ήκανε ξαφνικά ή σέψη πώς ή κόσμος αυτός δέν ήνε έργο του θεού, αλλά του διαβόλου. Η σέψη αυτή, από άκείνη ή στιγμή, του φαρμάκωσε ή ζωή. Πηγαίνει στις Άλπεες της Έλβετίας για νά παραγορηθή και νά γλυκάνη τον νόνο του στην άγκαλιά της φύσεως. Μά οι λομπρές φυσικές καλλονές του τόπου ήκείνου, άντι νά διασκεδούσαν την πλήξη του τον έφοραν άπανταίως σε μεγαλειότερη άπελπισία.

Τήν υπερβολικήν αυτήν εταίωσής, ή Σοπενάουερ την ήχε κληρονομήσει από την μητέρα του—συγγραφέα και αυτήν—ένώ από τον πατέρα του ήχε πάρει ή λυπομανία του και την άπαισιοδοξία του. Τό παράδοξο στις σχέσεις του Σοπενάουερ με ή μητέρα του ήνε πώς ή ένας δέν μορούσε νά συμπόθησεν τον άλλον.

Πάντοτε σου ήχα πει, έγραφε κάποτε ή μητέρα του Σοπενάουερ στο γιο ή της, πώς θά μου ήτανε πολύ δύσκολο νά ζήσω μαζί σου. Δέν παρραγγαρίζω τό βάθος της καλωσύνης που ύπάρχει σε σένα και αυτό που με άποκαρώνει από σένα δέν άδραύνει στην ψυχή σου, αλλά στις κρίσεις σου, στον τρόπο με τον όποιο έκρηξάσαι για ή ματαιότητα των έγκοσμίων...

Μά και ή Άρθούρος της άναπαίδει ήνε άστοργία της με τό ίδιο νόημα—και ήμίσημα με τόκο... Όπου πήγαινε, έβριζε ή μητέρα του χυδαίότατα και μαζί μ' αυτήν και όλο τό γένος των γυναικών!..

***

Έμαιο που κάνει τον Σοπενάουερ νά φαίνεται ως παράφρων ήνε τό έξαιρετικά εύμετάβολο του χαρακτήρος του. Άπό ή μεγαλειότερη ύβδαισθεία περιέπιπτε ξαφνικά, χωρίς κανένα λόγο, στην πιο μούρη άπελπισία. Άλλοτε ήταν περφηφανός και ύπεροπτικός, σε ήμερο νά γίνεται άναισθητικός και στους πιο πιστούς φίλους του και άλλοτε πάλι έξουταλιζήτανε στα μάτια όλου του κόσμου με σκανδαλώδεις και άπαισιωμαίους έρωτες.

Μία μέρα, ένώ περπατούσε σ' ένα κήπο της Δρέσδης έξετάζοντας διάφορα φυτά, ή φύλακας που τον έβλεπε με κατάπληξη νά χαιρονομή και νά μιλά ή δυνατά μονάχος του, του είπε:

— Δέν μου λέτε, κύριε, πούος είστε;

— Άν μπορούσής νά με πληροφρήσής έσύ πούος είμαι, του άπορήθηκε τότε ή Σοπενάουερ, θά σου τό χρωστάω μεγάλη χάρη.

***

Η μεγάλη επιδημία χολέρας του 1831 χειροτέρεψε πολύ την κατάσταση του φιλοσόφου. Ο ποιητής αυτός της άπαισιοδοξίας, ή όποιος δέν ήκανε τίποτ' άλλο στα έργα του παρά νά περιγράφη με τό πιο μελανό χρώματα την άσκησι και θλιβερή ζωή του άνθρώπου, ή άπαισιόδοξος αυτός φιλόσοφος ήσασχε από θανατοφοβία!..

Τή νευρική διατάραξη που ήχε ύποσπει μαθαίνοντας ότι ένέσπινε επιδημία χολέρας, την έπεδείνωσε ένα τρομαχτικό όνειρο που είδε την νύχτα της 31 Δεκεμβρίου 1830 προς την 1 'Ιανουαρίου 1831. Τό όνειρο αυτό τό ήχε θεωρήσει ως προφητεία πώς θά πέθανε μέσα στο χρόνο ήμαιο. Είδη κάτι φαντάσματα—τους προγόνους του—οί όποιοι του έβγαζαν πώς θά έπιλήση της μητέρας του, ή όποια όμως μητέρα του δέν θά έβγαζε ήμαιο τό χρόνο.

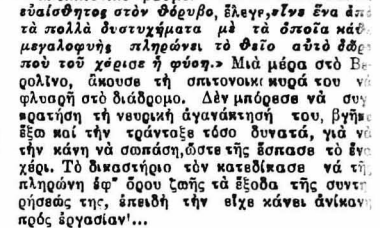
Τό όνειρο αυτό όνειρο βούθεσε τό Σοπενάουερ σ' άπερίγραπτη όληψη. Έκανε έβροδιάδες όλόκληρες νά μιλήσει σε άνθρωπο. Οι ήκατοι φοβήθηκαν τότε στα σοβαρά μήπως παραφρονηση και τού είπανε νά πάη στη Φραγκφούρτη γι' άλλια ή άέρως. Μά και στη Φραγκφούρτη ή Σοπενάουερ έξακολούθησε νά κα-

τέχεται από την ίδια θανατοφοβία, χειρονομώντας και μονολογώντας ένώ περπατούσε στο δρόμο άπεφύγοντας ή συντροφιά των άνθρώπων. Όλα του έφταναν άκείνη την έποχή και από όλους περισότερο, όλοι οι φιλόσοφοι όλων των λών και ό τον των ώτων!... Κονένας από τους σοφούς που τους σεβόντανε ή κόσμος δέν έβρισχε χάρη μερός στην άνηγή κριτική των ψυχολογικών Σοπενάουερ.

Και όμως ή μούστρελλος αυτός, ή άνθρωπος τον όποιο οι σύγχρονοι του δέν τον έλάμβανον υπό σοβαρή έσψη, έπειδή τον θεωρούσανε άνισόροπο, ήχισε με τό νόημα και βαθυστόχαστο μωλό του ένα από τό μεγαλειότερα φιλοσοφικά μνημεία των ώτων, και ή φιλοσοφία του έξακολουθεί μέχρι σήμερα νά έξασπεί τερασεία επίδραση στον κόσμο της σέψης.

***

Όσο περνούσανε τά χρόνια, ή διανοητική κατάσταση του Άρθούρου Σοπενάουερ χειροτέρεπε, όσοιο μια μέρα ή ψυχοπάθειά του έλαβε μια άπ' τις τρομαχτικότερες μορφές της παραφροσύνης, ή μιαία καταδίωξης. Η όληθια τέρα ήνε πώς ή Σοπενάουερ ήχε αυτήν την τρομαχτική ψυχοπάθειά από μικρός, άραφ' σε ήλικία 6 ετών πορπονιελτο πώς οι γονείς του ήδελαν νά τον άφήσουν μόνο μ' έρημο στην κέραμ ή νά τον κένενε κακό!... Άλλή πάθησι αυτή ήκανε και πάλι την έρασίση της πύ ήκείνου, πώς έπικίνδυνη. Έκ παραλήλου, δέν μπορούσε ν' άνεχθή τον παραρηπό θόρυβο. Και ή πρώτος άόμοιο που ήσανε τό μαρτύριο των άμα έξάδων του νεορίως σε άπελπιστικό βαθμό. Τό νά είπνε κανείς, εύαισθητος στον θόρυβο, έλεγε, ήνε ένα άπό τό πολλά άνυστήματα με τό όποια κάποιος μεγαλοφυής πληρώνει τό θείο αυτό δόξο που τού χρίσει ή φύση. Μία μέρα στο Βερολίνο, άκουσε ή σπιτικομική μουρά του νά φλορησθ από διάδρομο. Δέν μπόρεσε νά συγγραφή ή νευρική άγανάκτησή του, βγήκε έξω και την τράνταξε τόσο δυνατά, γιά νά την κάνει νά σπασή, όστε της έσπασε τό έργο κήρι. Τό διασκήριο τον καταδίωκε νά την πληρώσει έφ' όσου ζωής τά έξοδα της συντηρήσεως της, έπειδή την ήχε κάνει άνίκανη προς έργασίαν!..

Είχε κατανήσει τόσο ύποχονδριακός, ότε από ή Νεάπολη έφυγε για τό φόβο της εύλογίας, από ή Βερόνα έπειδή φοβήθηκε πώς πήγε και πρξά από δηλητηριασμένον ταμπάκο, και από τό Βερολίνο για νά γλυτώσει πρξο από ή χολέρα και δεύτερο από ή στρατολογία.

***

Άπό τά 1831, κυριεύεται από νέα έξαιρετική άνησυχία. Άμα άκούγε τον παρρημικό θόρυβο στο δρόμο άρπαζε τό ήφρο του. Φοβότανε τους κορσέι, νά μή του κόψουνε τό λαιμό, κ' έκαίγε τά γένεια του μόνος του για νά μήν καταφύγη σ' αυτούς!.. Δέν άνοιγε γράμμα χωρίς νά τον πιάσει δυνατά χτυποκάρδι μήπως μούρη κανένα διάστρο νεό! Τό μίσος για τις γυναίκες και τους έβραίους ήχε άναπτυχθή σε όξότατο σημείο! Μισούσε γενικώς τους άνθρώπους και τά μένα πλάσματα που συμπόθους στον κόσμο, ήτανε τα σκυλιά! Η κομφαρία του δέν τον ήκανε άόμοιο πού νεοικό και όξότρομο. Μά δυό λόγια, ή ζωή αυτού του άνθρώπου είχε κατανήσει σποσο μαρτύριο της σκολάσεως.

Έπίστευε άπόλυτος στα τραπάζια, τά όποια χαλούσανε κόμο τότε και ήτανε βέβαιοι ότι θά μπορούσε με τό μαγνητισμό ν' άναστήλωσθ ή ημπαράλυτα πέντα του άγαπημένου του σκυλιού και νά γατρήση και ή δική του βαρνηκία. Σε κάθε σπύτι που καθότανε, φροντίζε νά πιάνη πάντοτε τό πρώτο πάτομο, για νά μορη νά περαχθή άμέσως στο δρόμο... έν έπιανε νεομαγιά! Έκρηκε τά χρώματά του μες στο καλαμύρι του και τά συναλλάγματα κάτω από τό στρώμα του. Τού ήσανε άδύνατο νά πη νερό από ζένο ποτήρι. Τους διάφορους λογορσμούς του τούς έγραφε έλληνικά, λατινικά και σανσκριτικά, για νά μή μπουρουν νά τους διαβάσουν οι έχθροι του! Νόμιζε πώς ήτανε θύμα μιας μεγάλης συννομσίας καθήγητων του πανεπιστημίου οί όποιοι συνάφνησαν νά τον κατεσφύρουνε!..

Και όταν, τέλος, πέθανε, ύστερ' από μια τόσο βασανισμένη ζωή, άφησε σή διαθήκη του όλην την περιουσία του στα σκυλιά!..

